IRÁNYELVEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2009/66/EK IRÁNYELVE

(2009. július 13.)

a kerekes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok kormányberendezéséről

(kodifikált változat)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére [1],

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően [2],

mivel:

(1) A kerekes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok kormányberendezésére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1975. május 20-i 75/321/EGK tanácsi irányelvet [3] több alkalommal [4] jelentősen módosították. Az áttekinthetőség és ésszerűség érdekében ezt az irányelvet kodifikálni kell.

(2) A 75/321/EGK irányelv egyike a mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok, azok pótkocsijainak és cserélhető vontatott munkagépeinek, beleértve ezek rendszereit is, továbbá alkatrészeinek és önálló műszaki egységeinek típusjóváhagyásáról szóló, 2003. május 26-i 2003/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [5] által felváltott, a kerekes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok típusjóváhagyására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1974. március 4-i 74/150/EGK tanácsi irányelv szerinti EK-típus-jóváhagyási rendszerre vonatkozó egyedi irányelveknek, és műszaki előírásokat állapított meg a kerekes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok kiképzését és felépítését illetően a kormányberendezésre való tekintettel. Ezek a műszaki előírások a tagállamok jogszabályainak közelítésére vonatkoztak annak érdekében, hogy a 2003/37/EK irányelv szerinti EK-típus-jóváhagyási eljárást alkalmazható legyen minden traktortípus esetében. Következésképpen a 2003/37/EK irányelv által meghatározott, a mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok, azok pótkocsijainak és cserélhető vontatott munkagépeinek, beleértve ezek rendszereit is, továbbá alkatrészeinek és önálló műszaki egységeinek típusjóváhagyására vonatkozó rendelkezések ezen irányelvre is alkalmazandók.

(3) Ez az irányelv nem érinti a II. melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségeket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

(1) „Mezőgazdasági vagy erdészeti traktor”: minden olyan kerekes vagy lánctalpas, legalább kéttengelyű gépjármű, amely fő funkciója a vonóteljesítmény kifejtéséből áll, és amelyet különösen meghatározott eszközök, gépek vagy pótkocsik vontatására, tolására, hordozására vagy meghajtására alakítottak ki, és amelyeket mezőgazdasági vagy erdészeti alkalmazásra szántak. E jármű teher vagy utasok szállítására is felszerelhető.

(2) Ezen irányelv csak az (1) bekezdésben meghatározott, pneumatikus gumiabronccsal felszerelt traktorokra vonatkozik, amelyek legnagyobb tervezési sebessége 6 és 40 km/h között van.

2. cikk

(1) A tagállamok nem tagadhatják meg egy traktortípus vonatkozásában az EK-típusjóváhagyás megadását, a 2003/37/EK irányelv 2. cikke u) pontjában előírt okirat kiállítását, illetve a nemzeti típusjóváhagyást a kormányszerkezetre való hivatkozással, amennyiben az megfelel az I. mellékletben foglalt előírásoknak.

(2) A tagállamok nem állíthatják ki a 2003/37/EK irányelv 2. cikke u) pontjában előírt okiratot egy traktortípus vonatkozásában, amennyiben az nem felel meg ezen irányelv előírásainak.

[1] HL C 161., 2007.7.13., 38. o.
[2] Az Európai Parlament 2007. június 19-i véleménye (HL C 146. E, 2008.6.12., 73. o.) és a Tanács 2009. június 22-i határozata.
[3] HL L 147., 1975.6.9., 24. o.
[4] Lásd a II. melléklet A. részét.
[5] HL L 171., 2003.7.9., 1. o.

A tagállamok megtagadhatják a nemzeti típusjóváhagyás megadását olyan traktortípus vonatkozásában, amely nem felel meg ezen irányelv előírásainak.

3. cikk

A tagállamok nem tagadhatják meg a traktorok nyilvántartásba vételét, és nem tilthatják meg azok értékesítését, első forgalomba helyezését vagy használatát a kormányszerkezetre való hivatkozással, ha az megfelel az ezen irányelv I. mellékletében foglalt előírásoknak.

4. cikk

Az I. mellékletnek a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításához szükséges módosításokat a 2003/37/EK irányelv 20. cikkének (3) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

5. cikk

A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azon főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

6. cikk

A II. melléklet A. részében meghatározott irányelvekkel módosított 75/321/EGK irányelv hatályát veszti, a II. melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat az ezen irányelvre való hivatkozásként kell értelmezni a III. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban.

7. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Az irányelvet 2010. január 1-jétől kell alkalmazni.

8. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2009. július 13-án.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
H.-G. PÖTTERING	E. ERLANDSSON

I. MELLÉKLET

1. FOGALOMMEGHATAROZÁSOK

1.1. **Kormányszerkezet**

„Kormányszerkezet”: a traktor teljes irányváltoztatására szolgáló berendezés.

A kormányszerkezet tartalmazhatja a következőket:

— működtetőberendezés,

— áttételi berendezés,

— kormányzott kerekek,

— esetleg a különberendezés, mely segéd- vagy külső erőt szolgáltat.

1.1.1. *Működtetőberendezés*

„Működtetőberendezés”: a kormányszerkezetnek az a része, amelyet a járművezető a traktor kormányozása céljából közvetlenül működtet.

1.1.2. *Áttételi berendezés*

„Áttételi berendezés”: a kormányszerkezetnek az a része, amely a működtetőberendezés és a kerekek között van, kivéve az 1.1.4. pontban meghatározott különberendezést. Az áttétel lehet mechanikus, hidraulikus, pneumatikus, villamos rendszerű vagy kombinált.

1.1.3. *Kormányzott kerekek*

Kormányzott kerekek:

— azok a kerekek, amelyeknek a traktorhoz viszonyított helyzetét közvetlenül vagy közvetve lehet változtatni azért, hogy az a traktor irányváltoztatását eredményezze,

— a csuklós traktor kerekei,

— az olyan traktor kerekei, amelyek irányváltoztatását az azonos tengelyen levő kerekek sebességváltozása idézi elő.

Nem tartoznak ide a nyomtartó kerekek.

1.1.4. *Különberendezés*

„Különberendezés”: a kormányszerkezet olyan része, amely segéderőt vagy külső erőt szolgáltat. Ezt a segéderőt, illetve külső erőt létrehozhatja mechanikus, hidraulikus, pneumatikus, villamos vagy valamely kombinált rendszer (pl. olajszivattyú, légsűrítő, energiatároló stb.).

1.2. **Kormányszerkezetek különböző fajtái**

1.2.1. A kormányzott kerekek kormányzásához szükséges erő jellege szerint megkülönböztethető:

1.2.1.1. *Izomerős kormányszerkezet*: az, amelynél a kormányzáshoz szükséges erőt kizárólag a járművezető izomereje biztosítja;

1.2.1.2. *Segéderős kormányszerkezet*: az, melynél a kormányzáshoz szükséges erőt a járművezető izomereje és az 1.1.4. pont szerinti különberendezés szolgáltatja.

Azon kormányszerkezetek, amelyeknél a kormányzáshoz szükséges erőt rendes körülmények között kizárólag az 1.1.4. pontban meghatározott különberendezés szolgáltatja, de amelyek a különberendezés hibája esetén lehetővé teszik a járművezető izomerejének használatát, ún. segéderős kormányszerkezetnek minősülnek.

1.2.1.3. *Idegenerős kormányszerkezet*: az, melynél a kormányzáshoz szükséges erőt kizárólag az 1.1.4. pont szerinti különberendezés szolgáltatja.

1.3. **Működtetőerő**

„Működtetőerő”: a járművezető által a traktor kormányzásához a működtetőberendezésre kifejtett erő.

2. GYÁRTÁSI, SZERELÉSI ÉS VIZSGÁLATI ELŐÍRÁSOK

2.1. **Általános előírások**

2.1.1. A kormányszerkezetnek biztosítania kell a traktor könnyű és biztonságos kormányzását, és eleget kell tennie a 2.2. pontban szereplő különelőírásoknak.

2.2. **Különelőírások**

2.2.1. *Kormányműködtető berendezés*

2.2.1.1. A működtetőberendezésnek kézhez állónak és jó fogásúnak kell lenni azért, hogy biztosítsa a fokozatos kormányozhatóságot. A működtetőberendezés elmozdítási irányának és a traktor szándékozott irányváltoztatásának egybe kell esnie.

2.2.1.2. A működtetőerő nem haladhatja meg az egyenes haladásból a 12 méter sugarú fordulókörhöz szükséges kormányelfordításig igényelt 25 daN erőt. Más szerkezetekbe nem integrált segéderős kormányszerkezetek segéderejének kimaradása esetén nem lehet a működtetőerő 60 daN-nál több.

2.2.1.3. A 2.2.1.2. pont szerinti előírás ellenőrzéséhez a traktort száraz, vízszintes, érdes útfelületen, 10 km/óra sebességgel, egyenes haladási irányból körözésbe kell irányítani. A működtetőerőt addig a pillanatig kell mérni a kormánykeréken, míg a kormánykerék állása 12 méter sugarú fordulókörnek felel meg. A fordulási művelethez igénybe vett idő (azaz a kormánykerék működtetésének kezdetétől a mérési helyzet eléréséig eltelt idő) szokásos esetben nem lehet több, mint 5 másodperc, és a különberendezés kimaradása esetén se lehet több, mint 8 másodperc. A mérést a kormánykerék jobbra fordításával és balra fordításával is el kell végezni.

A traktorok vizsgálatát a műszakilag megengedett össztömeg mellett úgy kell elvégezni, hogy az össztömeget a tengelyeken a gyártó által előírt módon osztják meg, és az előírt gumiabroncsnyomást biztosítják.

2.2.2. *Áttételi berendezés*

2.2.2.1. A kormányszerkezet nem tartalmazhat villamos és tisztán pneumatikus áttételi berendezést.

2.2.2.2. Az áttételi berendezést úgy kell tervezni, hogy az megfeleljen az üzemelés során keletkező igénybevételnek, a karbantartás és az ellenőrzés alkalmával pedig könnyen hozzáférhető legyen.

2.2.2.3. Nem tisztán hidraulikus áttételi berendezésekkel felszerelt traktorok kormányozhatóságának akkor is biztosítottnak kell maradnia, ha az áttételi berendezés hidraulikus, illetve pneumatikus része elromlik.

2.2.2.4. A tisztán hidraulikus áttételi berendezésekkel felszerelt kormányszerkezeteknek, valamint az 1.1.4. pontban meghatározott különberendezéseknek a következő feltételeknek kell megfelelniük:

2.2.2.4.1. A teljes berendezés vagy annak részeinek túlnyomás elleni védelmére egy vagy több nyomáshatárolót kell beépíteni.

2.2.2.4.2. A nyomáshatároló berendezéseket úgy kell beállítani, hogy a T nyomás a gyártó által meghatározott legnagyobb üzemi nyomást ne haladja meg.

2.2.2.4.3. A vezetékeket a T nyomás (a nyomáshatároló berendezésen beállított nyomás) négyszeresére kell méretezni; úgy kell védett helyen vezetni azokat, hogy rázkódás, ütközés következtében a törés veszélye a lehető legkisebb legyen, és ne veszélyeztesse azokat a kidörzsölődés.

2.2.3. *Kormányzott kerekek*

2.2.3.1. Mindegyik kerék lehet kormányzott.

2.2.4. *Különberendezések*

2.2.4.1. Az 1.1.4. pontban meghatározott különberendezések, amelyeket az 1.2.1.2. és az 1.2.1.3. pontban meghatározott kormányszerkezeteknél alkalmaznak, a következő feltételek mellett alkalmazhatók:

2.2.4.1.1. Ha a jármű az 1.2.1.2. pont szerinti segéderős kormányszerkezettel van felszerelve, a traktor kormányozhatóságának, mint az a 2.2.1.2. pontban részletesen szerepel, biztosítottnak kell lennie akkor is, ha a különberendezés meghibásodik. Ha saját erőforrással rendelkezik a segéderős kormányszerkezet, akkor az legyen ellátva saját energiatárolóval. Az energiatárolót helyettesítheti olyan független berendezés is, amely a kormányszerkezetet az egyéb rendszerekkel szemben elsődlegesen látja el energiával, amennyiben azok közös erőforrással rendelkeznek. A kerekes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok fékberendezéseire vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1976. április 6-i 76/432/EGK irányelvnek ([1]) a fékberendezésekre vonatkozó rendelkezései sérelme nélkül, ha a hidraulikus kormányszerkezet és a hidraulikus fékrendszer között hidraulikus kapcsolat áll fenn, és azok közös erőforrásra vannak csatlakoztatva, akkor a két rendszer valamelyikének kiesésekor a kormányszerkezetet működtető erő nem haladhatja meg a 40 daN értéket. Ha energiaforrásként sűrített levegő szolgál, akkor a levegőtartályt visszaáramlás nélküli nyomásszabályozó szeleppel kell felszerelni.

Ha a kormányzáshoz szükséges erőt kizárólag az 1.1.4. pontban meghatározott különberendezés biztosítja, akkor a segéderős kormányszerkezetet optikai vagy akusztikus jeladóval kell ellátni, mely jelzi, ha a működtetőerő a különberendezés hibája esetén a 25 daN értéket meghaladja.

2.2.4.1.2. Ha a traktor az 1.2.1.3. pontban megjelölt, tisztán hidraulikus erőátvitel esetén engedélyezett kormányberendezéssel rendelkezik, akkor a külön berendezés vagy a motor hibája esetén egy kiegészítő különberendezés útján kell a 2.2.1.3. pont szerinti két fordulási manővernek végrehajthatónak lennie. A kiegészítő különberendezés lehet a nyomástároló is. Kiegészítő különberendezésként használható olajszivattyú vagy légsűrítő is, ha az közvetlenül a traktor kerekeiről meghajtott és nem lehet onnan lekapcsolni. A különberendezés üzemzavara esetén figyelmeztető optikai vagy akusztikus jelzéssel kell tájékoztatni a vezetőt.

2.2.4.1.2.1. Ha pneumatikus a különberendezés, akkor olyan légtartálynak kell hozzá csatlakozni, mely visszaáramlás nélküli áteresztőszeleppel van biztosítva. A légtartály méretezésének olyannak kell lennie, hogy legalább hét teljes (ütközéstől ütközésig) kormányelfordítás legyen lehetséges az üzemi nyomás felére csökkenéséig; ezt talajról felemelt kormányzott kerekekkel kell vizsgálni.

([1]) HL L 122., 1976.5.8., 1. o.

II. MELLÉKLET

A. RÉSZ

A hatályon kívül helyezett irányelv és annak módosításai

(lásd a 6. cikket)

A Tanács 75/321/EGK irányelve (HL L 147., 1975.6.9., 24. o.)	
A Tanács 82/890/EGK irányelve (HL L 378., 1982.12.31., 45. o.)	Kizárólag az 1. cikk (1) bekezdésében a 75/321/EGK irányelvre való hivatkozások tekintetében
A Bizottság 88/411/EGK irányelve (HL L 200., 1988.7.26., 30. o.)	
Az Európai Parlament és a Tanács 97/54/EK irányelve (HL L 277., 1997.10.10., 24. o.)	Kizárólag az 1. cikk (1) bekezdésének első francia bekezdésében a 75/321/EGK irányelvre való hivatkozások tekintetében
A Bizottság 98/39/EK irányelve (HL L 170., 1998.6.16., 15. o.)	

B. RÉSZ

A nemzeti jogba való átültetésre előírt határidők

(lásd a 6. cikket)

Irányelv	Átültetés határideje	Alkalmazás napja
75/321/EGK	1976. november 22.	—
82/890/EGK	1984. június 22.	—
88/411/EGK	1988. szeptember 30. [1]	—
97/54/EK	1998 szeptember 22.	1998. szeptember 23.
98/39/EK	1999. április 30. [2]	—

[1] Összhangban a 88/411/EGK irányelv 2. cikkével:
„1. 1988 október 1-jétől a tagállamok
— semmilyen traktortípus vonatkozásában nem utasíthatják el az EGK-típusjóváhagyás megadását, vagy a 74/150/EGK irányelv 10. cikke (1) bekezdésének utolsó francia bekezdésében előírt okirat kiadását, vagy a nemzeti típusjóváhagyás megadását, vagy
— nem tilthatják meg a traktorok első forgalomba helyezését,
amennyiben a szóban forgó traktortípus vagy traktortípusok kormányszerkezete megfelel ezen irányelv előírásainak.
2. 1989. október 1-jétől a tagállamok
— nem adhatják meg többé a 74/150/EGK irányelv 10. cikke (1) bekezdésének utolsó francia bekezdésében előírt okiratot olyan traktortípus vonatkozásában, amely kormányszerkezete nem felel meg ezen irányelv előírásainak,
— elutasíthatják a nemzeti típusjóváhagyás megadását olyan traktortípus vonatkozásában, amely kormányszerkezete nem felel meg ezen irányelv előírásainak."

[2] Összhangban a 98/39/EK irányelv 2. cikkével:
„1. 1999. május 1-jétől a tagállamok
— semmilyen traktortípus vonatkozásában nem utasíthatják el az EK-típusjóváhagyás megadását, vagy a 74/150/EGK irányelv 10. cikke (1) bekezdésének harmadik francia bekezdésében előírt okirat kiadását, vagy a nemzeti típusjóváhagyás megadását, vagy
— nem tilthatják meg a traktorok első forgalomba helyezését,
amennyiben a szóban forgó traktorok megfelelnek az ezen irányelvvel módosított 75/321/EGK irányelv előírásainak.
2. 1999. október 1-jétől a tagállamok:
— nem adhatják meg többé a 74/150/EGK irányelv 10. cikke (1) bekezdésének harmadik francia bekezdésében előírt okiratot olyan traktortípus vonatkozásában, amely nem felel meg az ezen irányelvvel módosított 75/321/EGK irányelv előírásainak,
— elutasíthatják a nemzeti típusjóváhagyás megadását olyan traktortípus vonatkozásában, amely nem felel meg az ezen irányelvvel módosított 75/321/EGK irányelv előírásainak."

III. MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

75/321/EGK irányelv	98/39/EK irányelv	Ez az irányelv
1. cikk		1. cikk
	2. cikk	2. cikk
3. és 4. cikk		3. és 4. cikk
5. cikk (1) bekezdés		—
5. cikk (2) bekezdés		5. cikk
—		6. cikk
—		7. cikk
6. cikk		8. cikk
Melléklet		I. melléklet
—		II. melléklet
—		III. melléklet